

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Dagnija Cēdere

Ogļūdeņraži praktiskajā dzīvē

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”

prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”

pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”

aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”

apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta

**„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

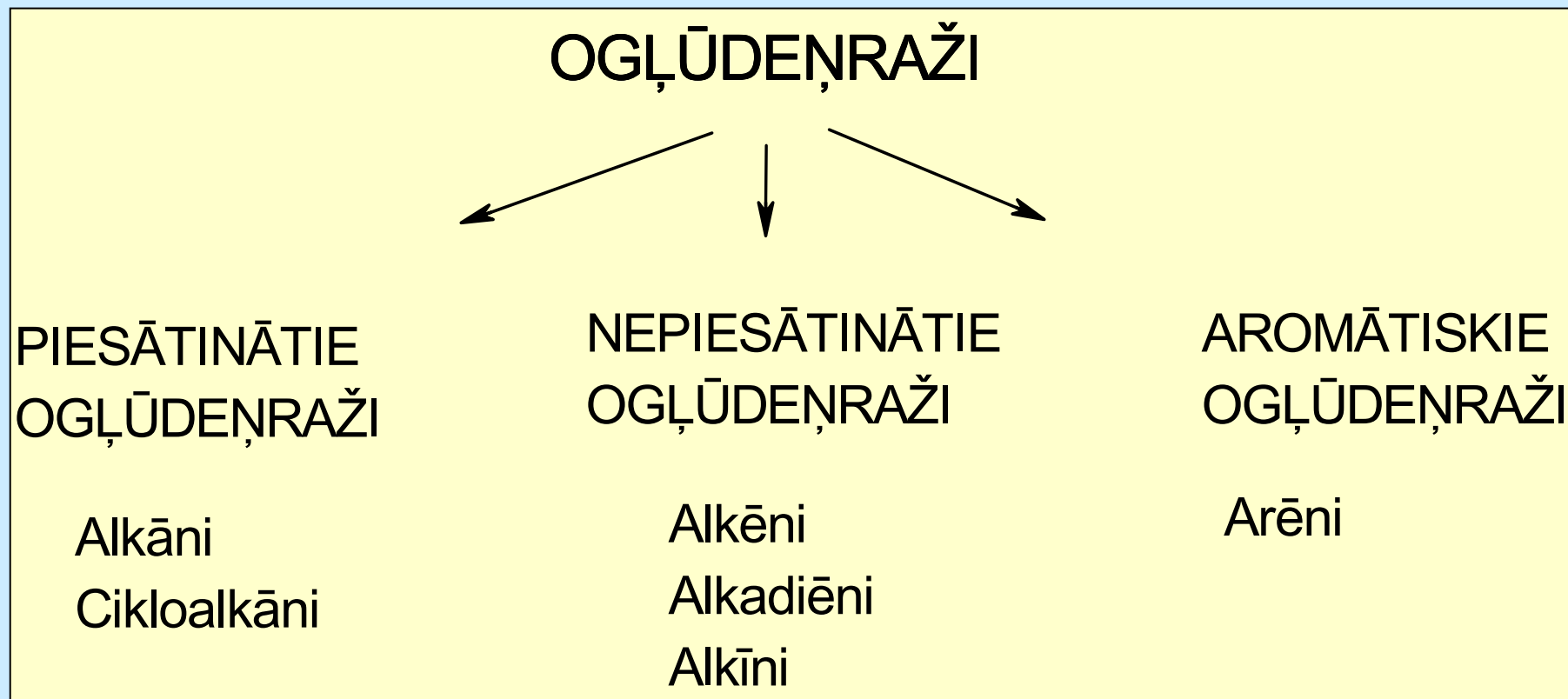
(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,

LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2010

OGĻŪDENRAŽI PRAKTISKAJĀ DZĪVĒ

Ogļūdeņraži ir organiskie savienojumi, kuru sastāvā ietilpst tikai oglekļa un ūdeņraža atomi.

Ogļūdeņraži sadzīvē

Metāns

dabasgāze

Dabasgāze ir gāzu maisījums.

Atkarībā no atrašanās vietas metāna saturs tajā var būt 50-90%.

Latvijā izmanto dabasgāzi, kas iegūta Rietumsibīrijas gāzes atradnēs.

Propāns un butāns

Šķiltavu gāze

Sašķidrinātā gāze
(balonu gāze, grilgāze, “campinggas”)

Autogāze

Autogāze ir propāna un butāna maisījums.

Šķidrie alkāni

Benzīns $(C_5 - C_{12})$

Petroleja $C_{12} - C_{20}$

Dīzeļdegviela,
smēreļļas $(> C_{20})$

Šķiltavu benzīns

Šķīdinātāji:

heksāns

benzīns

vaitspirits

Vaitspiritu lieto

- eļļas krāsu, grīdas emalju, parketa laku, citu alkīdkrāsu atšķaidīšanai,
- kā virsmu attaukošanas līdzekli pirms līmēšanas, gruntēšanas un krāsošanas darbiem,
- instrumentu mazgāšanai.

Gāzveida un šķidrie ogļūdeņraži ir viegli uzliesmojošas vielas!

